

Αθήνα, 25/02/2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ.

Υπουργό Ενέργειας & Περιβάλλοντος

Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Θέμα: «Αντίθετη στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού η κοινωνία των Αγράφων – Απειλείται η εξαρτώμενη από την κτηνοτροφία, κοινωνική συνοχή της περιοχής»

Μετά και την ανάληψη των καθηκόντων του, ο νέος Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, στο πλαίσιο των πρώτων δημοσίων δηλώσεων του ανάμεσα σε άλλα είχε δηλώσει ότι: «Η ανάδειξη του αγροτοδιατροφικού τομέα ως βασικού πυλώνα της οικονομίας μας, είναι μέσα στις προτεραιότητες του υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»¹ και ότι: «Το επόμενο διάστημα θα λάβουμε σημαντικές στρατηγικές αποφάσεις που θα καθορίσουν την εξέλιξη των κλάδων της αγροδιατροφής την επόμενη δεκαετία. Μόνιμο μέλημα της νέας ηγεσίας του Υπουργείου θα είναι να καταστήσει σαφές στο σύνολο της κοινωνίας, το αυτονόητο για μένα, ότι ο αγρότης κατέχει κεντρικό ρόλο στην ελληνική οικονομία και κοινωνία και να του εξασφαλίσει τη θέση που αξίζει η σκληρή του εργασία»², ενώ κατά τη συμμετοχή του στη 13^η Σύνοδο Υπουργών του Παγκοσμίου Forum Τροφίμων και Γεωργίας επεσήμανε ότι: «...στη χώρα μας, γίνεται πλέον αντιληπτή η κρίσιμη σημασία του πρωτογενούς τομέα για την κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία.»³

Επιπροσθέτως, κατά την από 25-01-2021 επίσκεψη του κ. Μητσοτάκη στο Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ο νέος Υπουργός, στο πλαίσιο της παρουσίασης των νέων προτεραιοτήτων του Υπουργείου στο οποίο προΐσταται, μεταξύ άλλων δήλωσε: «Το περιβάλλον είναι βασική προτεραιότητα της Κυβέρνησης μας και φυσικά του

¹ Απόσπασμα συνέντευξης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, 13.01.2021, Διαθέσιμο από: <https://bit.ly/3sU32sg>

² Απόσπασμα συνέντευξης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, 16.01.2021, Διαθέσιμο από: <https://bit.ly/3a41mE4>

³ Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, 22.01.2021, Διαθέσιμο από: <https://bit.ly/39eJbMA>

Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη [...] Η προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας αποτελεί προτεραιότητα της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Υπουργείου μας, όχι μόνο για το καλό του πλανήτη αλλά και για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής όλων μας»⁴, ενώ νωρίτερα στο πλαίσιο της ανάληψης των νέων καθηκόντων του, μεταξύ άλλων ανέφερε: «Η προστασία του Περιβάλλοντος αποτελεί αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα της κυβέρνησής μας και βρίσκεται στη βάση κάθε πολιτικής απόφασης και δραστηριότητας...».

Στο άκουσμα των ως άνω αναφερομένων θα ανέμενε κανείς τον άμεσο αναπροσανατολισμό των μέχρι σήμερα συντελεσθεισών ενεργειών, οι οποίες και ουδόλως εναρμονίζονται με τις προεκτιθέμενες δημόσιες τοποθετήσεις των συναρμοδίων Υπουργών. Ενεργειών που έχουν δει το φως της δημοσιότητας και περιγράφουν τις διαδικασίες – εξπρές με τις οποίες μεταβάλλεται (κατά τα σχετικά δημοσιεύματα) η χρήση σε 3.205 στρέμματα γύρω από το χωριό Βαλαώρα του Δήμου Αγράφων της Π.Ε. Ευρυτανίας, με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας να έχει αδειοδοτήσει την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών. Κι αν δεν υφίσταται έστω η στοιχειώδης συναίσθηση της αναγκαιότητας να διασφαλιστεί ελάχιστη ακολουθία ανάμεσα σε διακηρύξεις και πράξεις, η ανησυχία και η αγωνία που έχει προκύψει στις τάξεις των κατοίκων της εν λόγω Τοπικής Κοινότητας, αλλά και των Αυτοδιοικητικών της περιοχής για το μέλλον αυτής, αποτελούν στοιχεία που υποχρεώνουν τον πολιτικό κόσμο, αν μη τι άλλο, να επιδείξει τον οφειλόμενο σεβασμό.

Περιγράφοντας την υφιστάμενη κατάσταση, αλλά και σκιαγραφώντας τις εκτιμώμενες δυσμενείς μελλοντικές συνέπειες, οι από 25-01-2021 δημόσιες δηλώσεις Αντιδημάρχου της περιοχής αναφέρουν: «Μιλάμε για την Τοπική Κοινότητα Βαλαώρας, ένα χωριό με τη μεγαλύτερη κτηνοτροφία σε όλο το Νομό Ευρυτανίας [...] Είναι ένα χωριό το οποίο αποτελείται από 300 περίπου κατοίκους, που αποκλειστικά απασχολούνται με την κτηνοτροφία, την αγροτιά και τη μελισσοκομία. Μιλάμε για 5.000 περίπου ζώα⁵, για προστατευόμενες φυλές ζώων, όπως είναι τα άλογα της φυλής της Πίνδου, για τα οποία επιδοτούνται εκεί οι κτηνοτρόφοι για να τα συντηρούν και να φροντίζουν για τη διαβίωση τους, όπως είναι η βραχυκερατική αγελάδα και μιλάμε για μία έκταση που καταλαμβάνει τα 2/3 των βοσκοτοπιών της περιοχής της Βαλαώρας», προσθέτοντας ότι: «Πρόκειται για μία πολύ δύσκολη κατάσταση για τους κτηνοτρόφους, οι οποίοι βλέπουν την οικονομική τους

---

⁴ Δηλώσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, 25.01.2021, Διαθέσιμες από: <https://fb.watch/3eJk2rP0kQ/>

⁵ Η Τ.Κ. Βαλαώρας συγκαταλέγεται στα μεγάλα χωριά της Π.Ε. Ευρυτανίας το οποίο επλήγη βαρύτατα το 1965, όταν και έχασε τα χωράφια στην κοιλάδα του Αγγελώου με τη δημιουργία της λίμνης των Κρεμαστών, καθώς και τον ξεριζωμό που ακολούθησε, σε συνδυασμό με την απώλεια μεγάλου αριθμού κατοίκων της περιοχής, εξαιτίας του ότι πνίγηκαν.

αυτάρκεια να διακυβεύεται»⁶. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τις από 20-01-2021 δηλώσεις Αυτοδιοικητικού της περιοχής γνωστοποιείται ότι: «Υπήρξε μία σύσσωμη προσπάθεια και μία **ομόφωνη** απόφαση **όλων** των θεσμικών οργάνων του Δήμου μας, της **Δημοτικής Αρχής ομόφωνα**, της **Περιφέρειας**, αλλά και του κ. **Βουλευτή**⁷. Φαίνεται όμως ότι, υπάρχει πραγματικά πολύ μεγάλο ιδιωτικό ενδιαφέρον να γίνει αυτό το έργο. Το σίγουρο είναι ότι θα έχουμε μέλλον. Πριν από δύο ημέρες εξεδώθη από τη ΡΑΕ η βεβαίωση παραγωγού, η άδεια κατ' ουσίαν στις ιδιωτικές εταιρείες [...] Αυτή τη στιγμή **φαλκιδεύεται** και η **τοπική οικονομία** και η **κοινωνική συνοχή**...», ενώ αναφερόμενη στις πιθανές συνέπειες που θα προκύψουν για τους κτηνοτρόφους της περιοχής, από την εξέλιξη των ανωτέρω δηλώνει: «Μιλάμε για **καταστροφή**, είναι άνθρωποι που έχουν δανεισμό, **κτηνοτρόφοι** που έχουν επεκτείνει τις δραστηριότητες τους και είναι **απαράδεκτο να καταστραφεί μία τοπική οικονομία για να ευνοηθούν κάποια ιδιωτικά συμφέροντα**»⁸

Επιπλέον, με το από 25-01-2021 άρθρο του, ο Δήμαρχος Αγράφων, καταθέτει δημοσίως την αγωνία του για το μέλλον του Δήμου του οποίου προΐσταται και ο οποίος στη βάση της συνεκτίμησης των δυσμενών συνεπειών εξαιτίας των προεκτιθεμένων, καλείται να διαχειριστεί έναν ακόμη αιτιολογικό παράγοντα που συμβάλλει στον κίνδυνο της περαιτέρω ερήμωσης, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα εξής: «Ένα σοβαρό θέμα που αντιμετωπίζει ο Δήμος μας είναι η πληθυσμιακή συρρίκνωση και πληθυσμιακή γήρανση εξαιτίας του γεγονότος ότι, οι νέοι εγκαταλείπουν τα χωριά μας αφού δεν υπάρχουν εργασίες οπότε δεν υπάρχουν και κίνητρα παραμονής [...] **Αν καταφέρουμε να πείσουμε τους νέους μας ότι μπορούν να ξεφύγουν από την ανεργία, να έχουν πιο ποιοτική ζωή, ευζωία, ασχολούμενοι με τον πρωτογενή τομέα**, σίγουρα θα τολμήσουν και δεν θα χάσουν την ευκαιρία να γυρίσουν ειδικά τώρα σε αυτή την οικονομική και υγειονομική κρίση που βιώνουμε. [...] Η επιδοματική παρέμβαση είναι απαραίτητη προκειμένου να ενισχυθεί η

---

⁶ Δηλώσεις της Αντιδημάρχου του Δήμου Αγράφων, 25.01.2021, Διαθέσιμες από: <https://bit.ly/3a0xf08>

⁷ Σύμφωνα με τα εντός της υπ' αριθ. πρωτ. 1830/15-6-2020 Αναφοράς περιγραφόμενα: «**η περιοχή υπάγεται στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ)** και στηρίζει το παραγωγικό ζωικό κεφάλαιο της περιοχής που **αριθμεί 2000-2500 αιγοπρόβατα, πάνω από 1000 βοοειδή**, της σπάνιας προστατευόμενης ράτσας «βραχυκέρατης φυλής» και **40 περίπου άγριων αλόγων της νότιας Πίνδου**, αλλά και αρκετά **προγράμματα βιολογικής κτηνοτροφίας με δεκαετή και πλέον δέσμευση**.» και «Η Κοινότητα Βαλαώρας είναι από τις ζωντανές κοινότητες της Ευρυτανίας, διαθέτει αρκετές νέες οικογένειες και νέους, **το 80% των οποίων είναι κάτω των 30 ετών και επαγγελματικά δραστηριοποιούνται στον τομέα της κτηνοτροφίας** και μάλιστα της βιολογικής κτηνοτροφίας, με προϊόντα υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας.» Διαθέσιμο από: <https://bit.ly/3oWT8CT>

⁸ Δηλώσεις της Αντιδημάρχου του Δήμου Αγράφων, 20.01.2021, Διαθέσιμες από: <https://dai.ly/x7ysw0k>

συνεργατική γεωργία και η καινοτομία σε τομείς όπως η **γεωργία**, **κτηνοτροφία**, τουρισμός, εστίαση, **αγροτουρισμός**, βιολογικές καλλιέργειες αρωματικών φυτών και βοτάνων...»⁹

Τέλος, τίθενται υπ' όψιν τα ακόλουθα:

- Το Απόσπασμα Πρακτικού της υπ' αριθ. 3^{ης} Δημόσιας Τακτικής Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου του **Δήμου Αγράφων**, με αριθμό απόφασης 9/2020 (ΑΔΑ:ΨΚΩΝΩ6Α-ΠΕΩ), με το οποίο, αφού ελήφθησαν υπ' όψιν οι θέσεις φορέων της περιοχής, αποφάσισε **ΟΜΟΦΩΝΑ** να ψηφίσει για τη **μη εγκατάσταση φωτοβολταϊκού πάρκου** στην Τοπική Κοινότητα Βαλαώρας του Δήμου Αγράφων, δηλώνοντας την **αμέριστη στήριξη** στον **αγώνα των κτηνοτρόφων** και της **τοπικής κοινωνίας** και αναλαμβάνοντας τη νομική υποστήριξη των δικαιωμάτων των θιγομένων. Επιπροσθέτως, αποφασίστηκε η περί της λήψης αντίστοιχης απόφασης εκ μέρους του Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδος κατάρτιση και υποβολή εισήγησης καθώς και η κοινοποίηση προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της σχετικής απόφασης του Δ.Σ.
- Το Απόσπασμα Πρακτικού της αριθ. 6^{ης} Συνεδρίασης (Τακτική) της 16ης Ιουλίου 2020 του **Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας** (Αριθμός Απόφασης 197/ 2020) με θέμα: «**Ψήφισμα σχετικά με την με την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Πάρκου στη Βαλαώρα Ευρυτανίας**» με το οποίο ελήφθη **ΟΜΟΦΩΝΗ** απόφαση περί της έγκρισης έκδοσης κειμένου ψηφίσματος **κατά της εγκατάστασης Φωτοβολταϊκού Πάρκου** στη θέση «Λιθαρόστρουγγα» της Τ.Κ. Βαλαώρας του Δήμου Αγράφων Π.Ε. Ευρυτανίας και να προβεί σε όλες εκείνες τις ενέργειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του που θα αποτρέψουν μια μελλοντική οικολογική καταστροφή σε μια περιοχή που οικονομικά εξαρτάται από τον πρωτογενή τομέα.

Επειδή, τα ανωτέρω εκτιθέμενα στοιχεία και ειδικότερα, οι δημόσιες τοποθετήσεις τόσο του Δημάρχου και της Αντιδημάρχου του Δήμου Αγράφων αντανακλούν τη γενικευμένη ανησυχία και αγωνία των κατοίκων και ιδίως των δραστηριοποιημένων στον πρωτογενή τομέα και απαιτούν αν μη τι άλλο την ανάληψη των αναγκαίων πρωτοβουλιών από την Πολιτεία προς την κατεύθυνση της εξασφάλισης των προϋποθέσεων υπό τις οποίες θα καταστεί εφικτή η βιώσιμη ανάπτυξη, με εστίαση σε τομείς όπου δύνανται να

---

⁹ Άρθρο του Δημάρχου Αγράφων, 25.01.2021, Διαθέσιμο από: <https://bit.ly/39iC7hS>

συναποτελέσουν συγκριτικό πλεονέκτημα, μιας περιοχής, της οποίας τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά επιδέχονται την επένδυση σε συγκεκριμένες πτυχές της οικονομίας, με προεξάρχοντα αυτών τον πρωτογενή τομέα.

Επειδή, από τα ως άνω εκτιθέμενα προκύπτει η κάθετη άρνηση του συνόλου των φορέων, τόσο σε επίπεδο Δήμου, όσο και σε επίπεδο Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, κατά της δρομολογούμενης εγκατάστασης φωτοβολταϊκού σταθμού.

Επειδή, εξαιτίας της δυσμενούς επίδρασης της εγκατάστασης των φωτοβολταϊκού σταθμού, εκτιμάται ότι θα πληγεί η οικονομική δραστηριότητα των δραστηριοποιούμενων σε τομείς της πρωτογενούς παραγωγής, με αποτέλεσμα την περαιτέρω διαρροή του εναπομείναντος ανθρωπίνου δυναμικού παραγωγικών ηλικιών της περιοχής.

Επειδή, τα παραπάνω εκτιμάται ότι συντελούν στην περαιτέρω αποδυνάμωση της εν λόγω περιοχής, μιας και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας, τα οφέλη αντισταθμιστικού χαρακτήρα, δε συνιστούν ουσιαστικές αντισταθμίσεις, που ευνοούν τη διαμόρφωση συνθηκών, όρων και προϋποθέσεων μακροπρόθεσμης ανάπτυξης της, αλλά και έρχονται σε αντίθεση με τις εκ μέρους θεσμικών φορέων της περιοχής, ανωτέρω εκπεφραζόμενες στρατηγικές στοχεύσεις.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί

1. Δεδομένων των ως άνω δηλώσεων της νέας πολιτικής ηγεσίας των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, ποια είναι η θέση σας, επί του ζητήματος της επικείμενης εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών στην περιοχή της Βαλαώρας του Δήμου Αγράφων;
2. Με ποιο τρόπο σκοπεύουν τα συνεργωτώμενα Υπουργεία να διασφαλίσουν και να προασπίσουν την – κατά τη γνώμη των ως άνω αναφερομένων θεσμικών φορέων της περιοχής – διακυβευόμενη αυτάρκεια των δραστηριοποιούμενων στον πρωτογενή τομέα καθώς και τον αναπτυσσόμενο κύκλο εργασιών τους, προκειμένου να μη πληγεί το επίπεδο ζωής των 300 περίπου κατοικούντων στην εν λόγω δυσπρόσιτη περιοχή;

Ο ερωτών Βουλευτής

Σαρακιώτης Ιωάννης